

ται εἰς πράξεις χάριτος καὶ φιλανθρωπίας. Αἱ πράξεις αὗται συνήθως διαμένουσιν ἄγνωστοι, διότι τελοῦνται ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ, μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κόσμου, σκοποῦσαι τὴν πλήρωσιν τοῦ ἀγαθοῦ. Ἐνίοτε ἡ φήμη φέρει αὐτὰς εἰς φῶς, ἀλλ' ἡ φήμη αὕτη ἔρχεται ἀνεπίστως, δὲν ἐπιζητεῖται. Αἱ φυλακαὶ καὶ τὰ νοσοκομεῖα εἶναι μάρτυρες τοιοῦτων ἀγαθοεργῶν καὶ φιλανθρώπων γυναικείων πράξεων.

A. M.

ΗΛΑΣΗΜΟΣ

Περὶ τὴν τρίτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν, ὄχημα οἰκόσημα φέρον, ἐσταμάτα καθ' ἑκάστην παρὰ τὰς κιγκλίδας τοῦ κήπου τοῦ Κεραμεικοῦ, ἐκ τοῦ κατέναντι μέρους τῆς ὁδοῦ τῶν Πυραμίδων. Ὅτε ὁ ὑπρέτης ἤνοιγε τὴν θυρίδα πρώτη ἐξήρχετο γυνή· κατόπιν δὲ αὕτη, μετὰ μεγάλων προφυλάξεων, ἐβοήθει νέον ἄνδρα, τὸ ὄμμα ἔχοντα δειλὸν καὶ πλήρες δισταγμοῦ, νὰ καταβῇ τὸ ἀνάβαθρον· μετὰ τοῦτο ἔθετε τὸν βραχίονα τοῦ συντρόφου τῆς ὑπὸ τὸν ἐδικόν της καὶ εἰσέδουον εἰς τὸν κῆπον ἀκολουθούμενοι ὑπὸ τροφοῦ, κρατούσης εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς νεαρῶτατον βρέφος.

Ὁ ἄνθρωπος ἦτο μόλις τριακονταετής· διεκρίνετο διὰ τὴν ἄκραν κομψότητα τῆς ἐνδυμασίας του καὶ διὰ τὴν σπανίαν κανονικότητα τῶν χαρακτηριστῶν τοῦ προσώπου του· ἀλλ' ἡ φλόξ ἔλειπεν ἐντελῶς ἐκ τοῦ θελκτικοῦ τούτου συνόλου· ἡ δὲ, ἡ δυναμένη νὰ τὸν ζωογονήσῃ, ἦτο ἐσβεσμένη· ὁ δυστυχὴς ἦτο τυφλός. Τὸ ἐξωτερικὸν τῆς συντρόφου του ἦτο αὐτόχρονον ἀντίθεσις καταπληκτικῆ. Ἡ φύσις, ἡ ἀφειδῶς ἐπιδαψιλεύσασα τὰ δῶρα αὐτῆς εἰς τὸν ἕνα, εἰδείχθη παραδόξως φειδωλὴ διὰ τὴν ἄλλην. Ἡ γυνὴ αὕτη ἦτο μικρὰ, καχεκτικῆ, ἄσημος, καὶ τὸ ἀκανόνιστον πρόσωπόν της διετύπωνε τὴν πάσχουσαν ἐκείνην ἔκφρασιν ἣν οὐδὲ ἡ νεότης αὐτῆ κατορθοῖ νὰ μετριάσῃ, οὐδὲ ἡ συνδρομὴ τῆς μεγάλης τέχνης τοῦ καλλωπισμοῦ ἀρκεῖ νὰ καλύψῃ.

Τίνι τρόπῳ λοιπὸν ἐγένετο ἡ κατ' ἐπιφάνειαν τὸσον ἀκατάλληλος ἔνωσις, καὶ ἐκ τίνων περιστάσεων ἡ δεσποσύνη Ἰωάννα Berthaut, ἡ ἄσημος παιδαγωγός, ἡ ἐστερημένη καὶ περιουσίας καὶ θελητῶν, κατέστη ἡ νόμιμος σύζυγος τοῦ κόμητος Ροβέρτου de Châtillon; Ἰδοὺ ἡ ἐξήγησις·

Ἡ Ἰωάννα Berthaut, ἀποπερτώσασα ἐν Ἰασίῳ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων μολδαυῆς τινος οἰκογενείας, ἐπέστρεφεν διὰ Βιέννης εἰς τὴν Γαλλίαν. Καθ' ὁδὸν ἐβλάβη σπουδαίως ἡ μηχανὴ τοῦ ἀτμοκινήτου, ἐφ' οὗ ἐπίβαινε αὕτη, τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἠνάγκασε τὸν πλοίαρχον ν' ἀποβιβάσῃ τοὺς ταξειδιώτας του εἰς τὸ πολίγειον τοῦ Ribitzno, τοιαύτου περιήγου λεύγας

ἀπέχον τοῦ Βελιγραδίου. Φθάσασα εἰς τὸ μόνον καὶ πενιχρὸν πανδοχεῖον τοῦ Ribitzno καὶ ζήτησασα ἐν δωμάτιον, ἡ νέα κόρη παρετήρησεν ὅτι ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς ἐπροξένησε συγκίνησιν τινα. Ἄρα ὁ ξενοδόχος ἐβεβαιώθη ὅτι ἦτο γαλλίς, τῆ ἐγνωστοποίησεν ὅτι πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εὐρίσκετο ἐν τῷ ξενοδοχείῳ του νέος ἄνθρωπος συμπατριώτης τῆς σοβαρῶς πάσχων, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ κατάστασις καθίστατο ἐτι μᾶλλον θλιβερωτέρα καθόσον. ἐπειδὴ δὲν ὠμίλει τὴν γερμανικὴν οὐδὲ τὴν βλαχικὴν γλῶσσαν, ἡ συνεννόησις μεταξύ των ἦτο ἀδύνατος.

Ἡ Ἰωάννα Berthaut ἐν ἐξωτερικῶς ἦτο ἐστερημένη τῶν ἀγαθῶν τῆς φύσεως, οὐχ ἦπτον τὰ πλουσιότηματα τῆς καρδίας τῆς ἀνεπλήρου διπλασίως τὴν ἔλλειψιν ταύτην· πᾶν εὐγενὲς αἰσθημα καὶ γενναῖον ἦγεν τὸσον καλῶς ἐν αὐτῇ, ὥστε οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἐδίστασε νὰ τὴν ὀδηγήσῃ πλησίον τοῦ συμπατριώτου της.

Ἡ κατάστασις τοῦ νέου ἀσθενοῦς ἦτο πολὺ σοβαροτέρα, ἢ ὅσον τὴν περιέγραψεν ὁ ξενοδόχος. Ἐπιστρέφων ἐκ τινος ταξιδίου του εἰς τὸν Δούναβιν, ἔφερε τὸ σπέρμα σηπεδονώδους (muriide) πυρετοῦ, ὅστις καθ' ὁδὸν ἀναπτύχθει· ἡ νάγκασεν αὐτὸν νὰ σταματήσῃ εἰς Ribitzno. Τὸ κακὸν ἐπροχώρει μετὰ κεραυνώδους ταχύτητος, ὅπερ εἶναι κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς ἀσθενείας ταύτης, ὥστε μετὰ δύο ἡμέρας κατελήθη ὑπὸ νάρκης προοιωνιζούσης ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Ὅτε ἡ Ἰωάννα Berthaut ἔφθασεν, εὗρεν αὐτὸν ἐν πλήρει παραφορᾷ, καὶ μόλις δι' ἀσυναρτήτων λέξεων ἠδυνήθη ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις της. Βαθέως θλιβεῖσα ἐκ τῆς φοικώδους ταύτης ἀπομονώσεως μακρὰν τῆς πατρίδος, ἴσως δὲ καὶ συμπαθήσασα εἰς τὰ ἐναπομένοντα ἐκ τῆς φθοροποιῦ νόσου θέλητρα, ἡ νέα κόρη παρρηθὺς ἀπεφάσισε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολὴν ἣν ἡ Θεὸς Πρόνοια τῆ ἐνεπιστεύετο. ὀδηγήσασα αὐτὴν παρὰ τῷ ἀτυχεῖ πάσχοντι. Αἱ περιποιήσεις της ἤθελον ἀναμφιβόλως γλυκάνει τὰς τελευταίας του στιγμὰς. ἐὰν ἡ λύσις τῆς ἀσθενείας κατέληγεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο.

Ἡ πρώτη αὐτῆς φροντίς φυσικῶς ὑπῆρξε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν οἰκογένειαν τοῦ νέου. Τὸ ὄνομα ἦτο σημειωμένον ἐπὶ τινος σάκκου, ὁ ξενοδόχος δὲ τῆ ἐνεχείρισε τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτὸν χαρτοφυλάκιον, ἐν ᾧ περιείχετο τὸ διαβατήριόν του. Ἀμέσως ἡ Ἰωάννα ἔστειλε τὸ ἔγγραφο τοῦτο πρὸς τὸν ἐν Βιέννῃ πρεσβευτὴν τῆς Γαλλίας, ἀγγέλλουσα συγχρόνως τὴν ἀπελπιστικὴν θέσιν τοῦ κυρίου de Châtillon καὶ παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς συγγενεῖς του. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος τούτου, ἀφιέρωσε τὸν ἐπίλοιπον χρόνον ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὸ φιλάνθρωπον ἔργον ὅπερ ἀπεφάσισε νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ἄλλὰ τὸ ἔργον τοῦτο ἦτο δυσχερὲς, ἡ δὲ νέα

κόρη δὲν εἶχε μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς γνώσεις τοῦ Οὐγγρου ἱατροῦ τοῦ Ribitzno. Αἱ ἐπαναληφθεῖσαι ἀφαιμάξεις ὑπ' αὐτοῦ ἐσταμάτησαν τὸν πυρετὸν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐγκεφαλικά συμπτώματα ἐπὺξῆσαν, καὶ ὄχι μόνον ἡ παραφορὰ ἐπέμεινε, ἀλλὰ κυρίως οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἡ ἕδρα φλογώσεως ἐγειρούσης πολλὴν ἀνησυχίαν.

Δέκα ἡμέραι εἶχον παρέλθει ἀφ' ὅτου ἡ Ἰωάννα Berthaul ἠγγρύπνει μετὰ τῆς μεγαλειπέρας ἀρσιώσεως παρὰ τῇ κλίνῃ τοῦ πάσχοντος, ὅτε ἤκουσε μετὰ πολλῆς συγκινήσεως σταματῆσαν ὄχημα παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ ξενοδοχείου καὶ εἶδε καταβαίνουσαν ἠλικιωμένην καὶ λευκότριχον κυρίαν. Αὕτη λαβούσα ἐξηγήσεις τινὰς ἀπὸ τὸν ξενοδόχον, ἀνέβη σπεύδουσα τὴν κλίμακα. Ἡ Ἰωάννα προησθάνθη ὅτι ἡ κυρία αὕτη ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου de Châtillon, ἐνόησε δὲ ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῆς ἐτελείωσεν.

Ἡ μόλις ἀφίχθεῖσα καὶ ὅλη ἀσθμαίνουσα κυρία διηυθύνθη πρὸς τὴν κλίνην· ἀντικρύσασα δὲ τὴν ὠχρὰν καὶ μεμαραμένην μορφήν τοῦ τέκνου τῆς ἐγονυπέτησε παρ' αὐτῷ καὶ ὠλοφύρετο. Ὁ ἀσθενής, εὐρισκόμενος πάλιν εἰς τὴν ναρκώδη κατάστασιν τῆς κρίσεως τῆς ἀναφανείσης εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς νόσου, μόλις ἐνόησε καὶ ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν. Ἡ Ἰωάννα, πλησιάσασα, τῇ ἐξήγησε πῶς εὐρίσκετο ἐκεῖ καὶ ἐπροσπάθησε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Συγκινηθεῖσα πολὺ διὰ τὴν ἀρσιώσιν ἣν ἡ ἄγνωστος αὕτη ἔδειξε πρὸς τὸν υἱὸν τῆς, ἡ ἀγαθὴ κυρία τὴν εὐχαρίστησε διὰ τῆς εὐγλώττου ἐκείνης διαχύσεως, ἣν μήτηρ αἰσθάνεται ἀπέναντι τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὴν κινδύνου ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ τέκνου τῆς.

Μεθ' ὅλην τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ταύτην εὐγνωμοσύνην, ἡ Ἰωάννα δὲν ἠθέλησε ν' ἀποκόψῃ ὅτι ἡ θέσις τῆς παρὰ τῷ νέῳ καθίστατο δύσκολος. Ἀθήγειλε λοιπὸν εἰς τὴν κυρίαν de Châtillon, νῆγγειλε ἄφου ἐφεξῆς ὁ υἱὸς τῆς εὐρίσκετο εἰς τὰς μητρικὰς φροντίδας, τὰς ἰσοδυναμούσας μὲ τὸ πᾶν, ἠδύνατο αὐτὴ κάλλιστα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ταξιδιδίον τῆς· συγγρόνως δὲ τῇ εἶπεν ὅτι ἐσκόπει ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον.

Ἡ κυρία de Châtillon ἀντέστη κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως, ἰκετεύουσα αὐτὴν νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃ· ὠμίλει δὲ μετὰ τοιαύτης σφοδρότητος, ὥστε αὕτη ἐθριάμβευσε καὶ αὐτῆς τῆς νάρκης τοῦ ἀσθενοῦς. Ὁ πάσχων ἐκίνησεν ἐπανειλημμένως τὴν χεῖρα μὲ καταφανῆ ἀνυπομονησίαν. Ἡ Ἰωάννα ἰσταμένη πλησιέστερον τῆς κλίνης ἔλαβε τὴν χεῖρα ταύτην ἐντὸς τῶν ἐδικῶν τῆς καὶ προσεπάθει νὰ καθησυχάσῃ τὸν δυστυχῆ. Εἰς τὴν ἐπαφὴν ταύτην οἱ κάτιον δάκτυλοι τοῦ κυρίου de Châtillon συνεσφιγγόταν μετ' ἀδημονίας λίαν ἐκφραστικῆς.

— Βλέπετε, δεσποσύνη, προσέθηκεν ἡ δυστυχῆς μήτηρ, δὲν θέλει ὁ φύλαξ ἄγγελός του

ν' ἀφήσῃ τὸ φιλάνθρωπον ἔργον τοῦ ἡμιτελές· ἀπὸ οἶκτον μὴ τὸν ἐγκαταλείψετε. Δὲν μοι εἶπατε ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιστροφῆς σας εἰς Παρισίους εἶναι νὰ ζητήσετε θέσιν; Τὴν θέσιν ταύτην σὰς τὴν προσφέρω. Μείνατε ὡς σύντροφός μου, καὶ σὰς ὀμνύω ὅτι θὰ σὰς θεωρῶ, θὰ σὰς μεταχειρισθῶ πάντοτε ὡς ἐν ἄλλο τέκνον μου.

Ἡ Ἰωάννα ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ, καμφοθεῖσα ἀπὸ τὰς συγκινητικὰς ταύτας παρακλήσεις. Καὶ ἀληθῶς δὲν μετενόησε, διότι ταχέως ἐπείσθη ὅτι ἡ παρουσία τῆς ἦτο τόσον ἀναγκαῖα εἰς τὴν μητέρα ὅσον καὶ εἰς τὸν υἱόν.

Ἐντούτοις τὸ κατεσπευσμένον αὐτὸ ταξιδιδιον καὶ αἱ ἐξ αὐτοῦ ὀδυνηραὶ ἐντυπώσεις, ἃς ἡ κυρία de Châtillon ὑπέστη, ἠλλοίωσαν οὐσιωδῶς τὴν ἄλλως τε κλονουμένην υγείαν αὐτῆς, ὥστε μετ' ὀλίγον ἡ νέα κόρη ὑπεχρεώθη νὰ περιποιηθῇ ἐκτὸς τοῦ ἀσθενοῦς υἱοῦ καὶ τὴν φιλάσθενον μητέρα.

Ἡ ἀνωτέρω περιγραφεῖσα σκηνὴ ἔτρεπε τὰ σωτήρια αὐτῆς ἀποτελέσματα· ὁ πυρετὸς ἐξέλιπε, τὸ λογικὸν ἐπανήρχετο, ὁ ἀσθενής ἀνελάμβανε δυνάμεις, ἀλλὰ μόνη ἡ ὄρασις δὲν ἐβελτιούτο· ὅτε ἡ Ἰωάννα κατάρθωσε νὰ μεταφέρῃ εἰς Βιέννην τὰ δύο δυστυχῆ ταῦτα ὄντα, ἡ γνώμη τῶν ἐκεῖ περιφημοτέρων ἱατρῶν ἦτο ἀνέγκλητος· ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπώλεσε τὴν δύναμιν τῆς συστολῆς, ἡ ἀμάκρως ἦτο τελεία· ὁ κύριος de Châtillon ὤφειλε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν εἰμαρμένην, μένων τυφλός· τὴν κατάστασιν δὲ ταύτην ἐπεθεβαίωσαν πληρέστατα, ὀλίγους μῆνας μετὰ ταῦτα, οἱ περιφημότεροι ὀφθαλμολογοὶ τῶν Παρισίων.

Εἶχον καταφύγει εἰς ἕν κτῆμα τοῦ κυρίου de Châtillon, κείμενον πλησίον τῆς Mantes. Μετὰ τινα καιρὸν ἡ γηραιὰ μήτηρ ἀπέθανεν ἐξ ἀτονίας. Ἡ τελευταία αὐτῆς παράκλησις ἦτο νὰ συστήσῃ καὶ πάλιν τὸν ἀγαπητόν τῆς υἱὸν εἰς ἐκείνην, ἣν ἐθεώρει καὶ ἐκάλει ἄγγελον σωτηρίας του.

Τὸ νέον τοῦτο δυστύχημα μεγάλως ἐλύπησε τὸν τυφλόν, ὅστις ἕως τότε ὑπέφερε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀτυχίαν μὲ δύναμιν ψυχῆς στωικῆς. Ἐκτοτε κατέστη ἔμφροντις, σύννους, σχεδὸν σιωπηλός. Ὅποταν ἡ Ἰωάννα τῷ ἐπρότεινε, εἴτε νὰ τῷ ἀναγνώσῃ εἴτε νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὸν περίπατον, ἐδέχετο ταῦτα πάντα, ὡς καὶ ἄλλοτε μειδιῶν, καὶ τὴν εὐχαρίστει κάπως τεταραγμένος, ἀλλὰ πάραυτα ἐπανεπιπτεν εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αὐτοῦ συλλογισμούς. Εἰς τὴν ἐλαχίστην τῶν ἀπουσιῶν τῆς ἐξεδήλου μεγάλην ἀνυπομονησίαν· ἡμέραν δὲ τινα παρεμποδισθεῖσα πλείτερον εἰς τὴν πόλιν, χωρὶς νὰ τὸ προῖδη, ἐπιστρέφουσα εὗρε τὸν νέον τυφλόν παραδεδομένον εἰς ταραχὴν τοιαύτην, ἣν οὐδὲως ἐπροσπάθησε ν' ἀποκόψῃ.

Ταῦτά πάντα ἤρουν ἵνα τὴν πείσωσι περὶ τῆς ὁσημέραι ἀυξανούσης ἀνησυχίας του. Ἀποδίδουσα τὴν μελαγχολίαν του ἄλλοτε μὲν εἰς τὴν στέρνον τῆς μητρός του, ἄλλοτε δὲ εἰς τὴν ἀποθάβρουνσι ἥτις ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν κατελάμβανε, μετὰ πολλοὺς διαταγμοὺς ἀπεφάσισε νὰ θίξῃ τὸ λεπτόν του ζήτημα, ἐξορκίζουσα αὐτὸν ὅπως προσπαθήσῃ καὶ ἐπανεύρῃ τὴν ἀνδρικήν αὐταπάρνησιν, ἧς ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἔδωκε τρανὰ δείγματα.

Ὁ Ῥοβέρτος de Châtillon δὲν τὴν ἀφῆκε νὰ ἐξακολουθήσῃ.

— Θὰ κλαίω πάντοτε τὴν μητέρα μου, τῆ ἀπήνητησε, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι πᾶσα παρερχομένη ὥρα μὲ προσεγγίζει εἰς τὴν στιγμήν ἥτις μετ' αὐτῆς θὰ μὲ ἐνώσῃ, τὰ δάκρυά μου καθίστανται ὀλιγώτερον καυστικά. Πρὸ πολλοῦ καιροῦ ὑπετάχθην εἰς τὸ σκληρὸν πεπρωμένον, καὶ ἡ περίστασις αὕτη παρουσιάζεται νὰ σοὶ εἶπω, Ἰωάννα, ὅτι σὺ μοὶ κατέστησας τὴν εἰμαρμένην ταύτην γλυκεῖαν πολλάκις, σοὶ τὸ ἔμνυω, εὐλογῶ τὴν δυστυχίαν μου. Ἀνωφελῶς θὰ ζητήσης τὴν ἀφορμὴν τῆς θλίψεώς μου εἰς τὸ παρελθόν ἢ εἰς τὸ παρόν ἢ ἀνησυχία τοῦ μέλλοντος καὶ μόνῃ μὲ ταράττει.

— Τί φοβείσθε λοιπόν; τὸν ἠρώτησε βίγῳσα ἡ Ἰωάννα.

— Τὸ νὰ χάσω σήμερον ἢ αὔριον ἐκείνην εἰς ἣν χρεωστῶ τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου, τὴν ὁποῖαν πρὸ ὀλίγου μοὶ ἀπέδωκας. Καὶ τὸ θλίβον με περισσότερον δὲν εἶναι τὸ νὰ στερηθῶ τὰς περιποιήσεις της καὶ νὰ αἰσθανθῶ τὴν ἀσθένειάν μου εἰς ὅλην αὐτῆς τὴν φοικαλεότητα, ἀλλὰ διότι. . . τὴν ἀγαπῶ, προσέθεσεν ὁ Ῥοβέρτος de Châtillon μετὰ συγκινητικῆς φωνῆς.

Τὸ πρόσωπον τῆς Ἰωάννας ἐγένετο λευκὸν ὡς τὸ περιστήθιον της.— ὦ! κύριε Ῥοβέρτε, τὸ νὰ ἀμφιβάλλετε περὶ τῆς φιλίας μου, εἶναι ἐκ μέρους σας πολὺ ἄδικον, τῷ εἶπεν, αἰσθανομένη καὶ αὕτη ταραχὴν τινα.

— Φιλίας, ἀνέκραξεν οὗτος μετὰ πικρίας! Ἰδοὺ, ἡ λέξις αὕτη ἐπιβεβαιοῖ τοὺς φόβους μου. Τίνα ἀξίαν ἤθελεν ἔχει, σὰς ἐρωτῶ, ἡ φιλία αὐτῆ, ἐάν ποτε ἐν ἄλλο αἰσθημα, ὅπερ δὲν ἀνεχεται οὐδ' ἀνταγωνισμὸν, οὐδὲ συμμετοχὴν, ἢ θελε καθέξει τὴν καρδίαν σας; Ὅχι, ὄχι. Ἐάν ἀληθῶς ἐπιθυμεῖτε νὰ ἀνακτήσω τὴν γαλήνην τῶν πρώτων καιρῶν, ἐάν θέλετε ὅπως καὶ ἄλλοτε νὰ ὑποφέρω μὲ ὑπομονὴν, σχεδὸν εὐθύμως τὴν καταδίκην μου, καταδίκην ἥτις μὲ στερεῖ νὰ θαυμάζω τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ βλέπω τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, πρέπει, λέγω, μεταξὺ μας νὰ ὑπάρξῃ ἰσχυρότερος δεσμὸς τοῦ τῆς φιλίας, πρέπει νὰ συγκατατεθῆτε νὰ σὰς νυμφευθῶ.

Ἡ Ἰωάννα ἄφωνος, προσήλωσε βλέμμα τεταραγμένον ἐπὶ τοῦ τυφλοῦ καὶ ἐφαίνετο μὴ ἐννοοῦσα ὅ,τι ἤκουεν.

— Ἄ! Θεέ μου! διατί νὰ μὴ φθάσω δύο ἡμέρας ταχύτερον εἰς Ribitzno!

— Διατί, Ἰωάννα;

— Διότι, ἐπειδὴ τὸ κακὸν εὕρισκετο ἀκόμη ἐν ἀρχῇ, θὰ μὲ ἐβλέπατε, κύριε, καὶ ἐάν μὲ ἐβλέπατε, τὸ ἄθλιον πρόσωπόν μου θὰ ἐχαράσσετο βαθέως εἰς τὴν μνήμην σας. Τοιουτοτρόπως δὲν θὰ ἐδοκιμάζατε τὴν νέαν ταύτην ταραχὴν κατόπιν τόσων δοκιμασιῶν. Ἀλλὰ βεβαιώθητε ὅτι ἡ ἐξήγησις σας δὲν προσβάλλει διόλου τὴν φιλαυτίαν μου; εἶμαι ἄσχημος, κύριε Ῥοβέρτε, καὶ τόσον ἄσχημος ὥστε ἡ φιλία ἦν σας προσφέρω καὶ τὴν ὁποῖαν τόσον ὀλίγον ἐκτιμᾶτε, οὐδέποτε θὰ συναίνεσῃ νὰ σας προσκολληθῇ εἰς σύντροφον τόσον ἀναξίαν ὑμῶν.

— Ματαίως ἡ μετριοφροσύνη σας προσπαθεῖ νὰ μὲ πείσῃ, ἀνεφώνησεν ὁ τυφλὸς Ῥοβέρτος; ὄχι, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἦσθε ἄσχημος, Ἰωάννα. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐφ' ὧν ἀντανανκλάται ἡ ἀγγελικὴ αὕτη καλωσύνη καὶ ὅλα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς γενναιοτέρας καὶ ἀγαθωτέρας τῶν καρδιῶν, ὄχι, δὲν εἶναι ἄνευ θελημάτων ἀδύνατον τὸ μειδιάμα ὅπερ συνοδεύει τὴν τόσῃ εἰσδύουσαν καὶ γλυκεῖαν φωνὴν σας νὰ ἦνε ἄνευ χάριτος. Ἄλλως τε τί μὲ μέλλει ἡ πολλὴ ἢ ὀλίγη κανονικότης τῶν χαρακτηριστικῶν σας, ἢ δυστυχῶς οὐδέποτε θὰ ἴδω; Ὅ,τι εἰς σας ἀγαπῶ εἶναι ἡ ψυχὴ σας; καὶ πιστεύω ὅτι δυσκόλως ἀπαντᾷ τις εἰς τὸν κόσμον ὠραιότεραν καὶ ἀγνοτέραν.

Ἡ Ἰωάννα ἤκουε παραδεδομένη εἰς εἰδός τι παραφορᾶς; ἄκουσα δὲ ὑπήκουεν εἰς τοὺς ἐνθουσιώδεις αὐτοὺς λόγους καὶ φαιδρὰ ἐβλεπε πραγματοποιουμένην τὴν ἐλπίδα ταύτην ἣν οὐδὲ κατὰ φαντασίαν ἤθελε ποτε ὑποθάψαι. Μετ' ὀλίγον ὅμως συνελθοῦσα καὶ σκεφθεῖσα τὴν πραγματικότητα, κατησχυμένη δὲ διότι παρέρρηθη εἰς ἀντικείμενον ὅπερ τὸ λογικὸν αὐτῆς ἀπέκρουε, διεμαρτυρήθη μετὰ μείζονος ἢ ποτε ἐνεργητικότητος, ἀπόφασιν ἀμετάτρεπτον ἔχουσα οὐδέποτε νὰ ἐνδώσῃ.

Ἡ ἠρωϊκὴ αὕτη πάλιν διήρκεσεν ἐπὶ δύο μῆνας. Ὁ κύριος de Châtillon καθημερινῶς ἐπαινῆρχετο εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα καὶ πάντοτε μετ' αὐξάνοντος πάθους. Ἐν τούτοις εἰς προδότης ἀνεφάνη, ἡ καρδία τῆς νέας κόρης. Ἡ Ἰωάννα, βλέπουσα ὁσημέραι ἀλλοιουμένην τὴν ὑγείαν τοῦ πολιορκητοῦ, ἀπεφάσισε ν' ἀπαρνηθῇ τοὺς διαταγμοὺς της καὶ ὡς πολιορκουμένη νὰ ὑπογράψῃ ἐντιμον συνθήκην.

Ἰδοὺ λοιπόν, πῶς ἡ ἀρχαία παιδαγωγὸς ἐγένετο κόμισσα de Châtillon.

Οὐδέποτε ἐνωσις ὑπῆρξεν εὐτυχεστέρα; οὐδέποτε δύο ἔντα ἐφθασαν εἰς τὸ ἰδανικὸν τοῦ συζυγικοῦ συνδέσμου. Καὶ ἀληθῶς ἦτο τόσον εὐδαίμων ἡ Ἰωάννα ὥστε ἐφοβεῖτο ὅτι ἡ διάρκειά της εὐδαιμονίας ταύτης θὰ ἦτο βραχεῖα, καθό-

σον μάλιστα ἡ ἀνέλπιστος αὐτῆ εὐδαιμονία εἶχε καταστήσει αὐτὴν εὐπιστοτέραν εἰς πλάνας τῆς φαντασίας ἢ ἄλλοτε. Ὅπως ὅτε κατὰ πρῶτον ὁ σύζυγός της τῆ ὠμίλησε περὶ τοῦ ἔρωτός του, οὕτω καὶ τώρα ἐνόμιζεν ἑαυτὴν τὸ ἔρωτιον ὄνειρόν τὸ ὁποῖον ἐφοβείτο μῆπως αἴφνης ἀπολέσει.

Ἐνεκα τῆς νοσηρᾶς καταστάσεως τοῦ νέου ἀνδρός, αἱ σχέσεις τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας de Châtillon περιορίσθησαν εἰς τὸν συγγενικὸν κύκλον.

Ἐσπέραν τινὰ εὐρισκομένη εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς κυρίας de Glèves, ἐξαδέλφης τοῦ Ῥοβέρτου, ἥτις ἐδέχετο πολλοὺς ξένους, ἡ Ἰωάννα παρετήρησε γέροντα κύριον ἐνδυμασίας καὶ τρόπων παραδόξων, ὅστις μετ' ἐπιμονῆς περιέργου παρετήρει τὸν σύζυγόν της. Καθ' ἣν στιγμήν δὲ ἦτο μᾶλλον τεθορυβημένη διὰ τὸ ἀδιάκριτον ἐταστικὸν ὄμμα του, ἡ κυρία de Glèves ἀνταλλάξασα λόγους τινὰς μετ' αὐτοῦ, ἤλθε ζητοῦσα τὴν ἄδειαν νὰ τῆς τὸν παρουσιάσῃ. Οὗτος εἶναι, τῆ λέγει μὲ μειδίαμα διφορούμενον, ἀμερικανὸς, περίφημος ὀφθαλμολόγος, ὅστις πολλάκις ἐθαυματουργήσῃ, θεραπεύσας ἀμαυρώσεις πολὺ ἀρχαιότερας τῆς τοῦ Ῥοβέρτου, καὶ ὅτι αὐτὴ ἐγγυατὸ νὰ τὸν πείσῃ ν' ἀναλάβῃ τὴν θεραπείαν τοῦ ἐξαδέλφου της.

Ἡ Ἰωάννα ἐδέχθη προθύμως τὴν πρότασιν. Εἶτα ἐξέθεσεν εἰς τὸν ἱατρὸν Ῥίχτερ τὰς περιστάσεις καθ' ἃς ὁ σύζυγός της ἔχασε τὴν ὄρασίν του. Οὗτος τῆ ἀπαντᾷ ὅτι ἐσχημάτισε μικράν τινα πεποιθήσιν περὶ τῆς ἰάσεως· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔρκει καθ' ὀλοκληρίαν ἵνα ἀποφανθῇ· εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐξετάσῃ λεπτομερῶς τὴν κατάστασιν τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κυρίου de Châtillon. Τῆ ἐζήτησε διὰ τοῦτο τὴν ἄδειαν νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ μέγαρόν του. Ἡ κυρία de Châtillon πρὶν ἢ ἀπαντήσῃ καταφατικῶς ἠθέλησε νὰ λάβῃ καὶ τὴν συναίνεσιν τοῦ συζύγου της. Ἄλλ' οὗτος ἦτο δύσκολον νὰ πεισθῇ. Ἀφοῦ ἐξήντησεν ὅλα τὰ μέσα τῶν διασημοτέρων ἐπιστημόνων, ὁ τυφλὸς, ὅπως τοῦτο συμβαίνει εἰς ὅλους τοὺς ἀνιάτους ἀσθενεῖς, κατάρθωσε ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ ἠρωϊκὰ ἱατρικὰ καὶ τοὺς διαφόρους ἰδιοτρόπους τῆς ἱατρικῆς τέχνης· οὗτοι πρὸ πάντων τὸν εἶχον κἄπως τυραννίσει, ἀρκούντως ἀηδιάσει καὶ τόσον ὀλίγον τὸν ἐθεράπευσαν, ὥστε ὠρκίσθη οὐδέποτε πλέον νὰ γίνῃ τὸ ἔρωτιον τῶν μικρῶν τῶν δοκιμῶν· ῥητῶς λοιπὸν ἀπεποιήθη νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ ὁ ἀμερικανὸς ἱατρός.

Ἡ Ἰωάννα ἐπέμεινε, παρεκάλεσεν, ἀλλ' εἰς μάτην. Ζητήσασα κατόπιν τούτων συγγνώμην παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀποποίησιν τοῦ συζύγου της, ἀπεσύρθη εἰς τινα γωνίαν τὴν μᾶλλον ἀπόκεντρον τῆς αἰθούσης, καὶ ἐκεῖ ὅλη παραδεδομένη εἰς τὰς σκέψεις της, ἤκουσε προφερόμε-

νον τὸ ὄνομά της ὑπὸ τῆς κυρίας de Glèves. Πύκνωμα φυτῶν ἐξωτικῶν ἐχώριζε τὴν κυρίως αἵθουσαν ἀπὸ τὸ μικρὸν ὑπόστεγον φυτοκομεῖον, ἐν ᾧ εὐρίσκετο ἡ ἐξαδέλφη της.

— Ἐννοεῖτε καλῶς, ἀγαπητὲ κύριε, ὅτι δὲν εἶμαι τόσον ἀπλῆ ὅπως μὴ μαντεύσω τὸν καταχθόνιον ὑπολογισμὸν τὸν ὑπαγορεύσαντα τὴν ἀνεξήγητον ἀποποίησιν. Τὸ μικρὸν αὐτὸ τέρας, ἡ Ἰωάννα, αὕτη καὶ μόνη τὸ ἐπέβαλεν εἰς τὸν δυστυχῆ ἐξαδέλφον μου. Εἶναι φανερὸν ὅτι, ἀποκοπτομένου τοῦ πέπλου τῆς τυφλώσεως, θὰ ἐξετίμα ὅπως τῆς πρέπει τὴν παράδοξον κόμισσαν de Châtillon, ἣν μᾶς ἐπέβαλεν ὡς ἐξαδέλφην, καὶ ἐπομένως ἡ ἀνόητος κωμωδία τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης, ἡ πρὸ τριῶν ἐτῶν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας παιζομένη, θὰ ἐλάμβανε τὴν λύσιν ἣν παρόμοιον ἀσχημογύναικον ἀξίζει!

Μόλις ἡ Ἰωάννα ἤκουσε τοὺς σκληροὺς αὐτοὺς λόγους καὶ ὅλη τρέμουσα καὶ κάτωχρος ἐσπώθη βιαίως. Τὸ πυρέσσον αὐτῆς βλέμμα εἰσέδυσσε παντοῦ· ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ τὸν Ἀμερικανὸν ἐτοιμαζόμενον ν' ἀναχωρήσῃ. Ὁρμήσασα ἔξω τῆς αἰθούσης προφθάνει αὐτὸν καθ' ἣν στιγμήν ἠτοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ.

— Ἰατρὲ, τῆ λέγει αὕτη μὲ φωνὴν διακοπτομένην καὶ τρέμουσαν, ἡ γενναία πρότασίς σας ἐγένετο δεκτὴ. Αὐριον περὶ τὴν μεσημβρίαν σᾶς περιμένω. Περὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μου οὐδὲν σᾶς λέγω· τοῦτο μόνον μάθετε, ὅτι ἐὰν ἀποδώσετε τὴν ὄρασιν εἰς τὸν κύριον de Châtillon, ἐγὼ θὰ σᾶς χρεωστῶ τὴν ζωὴν.

Μετ' ὀλίγας στιγμᾶς, ἡ δυστυχῆς γυνὴ ἀνεχώρει καὶ αὕτη μετὰ τοῦ συζύγου της, ἀποκρύψασα ἐντελῶς ἀπ' αὐτοῦ τὴν ταραχὴν της καὶ τὸ αἷτιον ὅπερ τὴν προκάλεσεν.

Ἡ Ἰωάννα διῆλθε νύκτα φρικώδη· ἡ εὐτυχία αὕτη ἡ καθιστώσα τὸν βίον αὐτῆς τόσον ἀγαπητὸν ἀνετρέπετο· τὸ ὄνειροπόλημα ἐτελείωνε καὶ τὸ τρομακτικὸν φάσμα τῆς ἐλευσίνης πραγματικότητος ἀνωρθούτο ἐνώπιόν της. Ἡ κυρία de Glèves εἶπε τὴν ἀλήθειαν. Ὅπότεν ὁ Ῥοβέρτος θὰ ἔβλεπε τὸ ἀσχημον ὃν μετὰ τοῦ ὁποίου ἦνωση τὴν τύχην του, θὰ τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ τὸ ἀποστραφῇ· βεβαίως ἦτο πολὺ καλὸς, πολὺ γενναῖος ὅπως μὴ δώσῃ ἐν δριστηκὸν τέλος εἰς τὴν ἐνωσίαν των, καὶ ἀναμφιβόλως θὰ τῆ παρεχώρει καὶ τίτλους καὶ ἐνομα, τὴν θέσιν της ὡς συζύγου καὶ τὴν διανομὴν τῆς περιουσίας. Ἄλλ' ὅλα ταῦτα τί τὴν ἔμελλον; Θὰ τὰ ἐθυσίαζεν ὅλα ἄνευ δισταγμοῦ, ἄνευ λύπης, μετὰ χαρᾶς ἴσως, ὅπως σῶσθαι ἐκ τοῦ θλιβεροῦ τούτου ναυαγίου ἐν καὶ μόνον λάφυρον, τὸν ἔρωτα τοῦ Ῥοβέρτου της, τὸν ἔρωτα εἰς ὃν ὤφειλε τὴν εὐτυχίαν της ὅλην. Ὁ ἔρωτος οὗτος τῆ ἐφαίνετο μὴ ὢν τοῦ κόσμου τούτου· εἰς αὐτὸν συνεκέντρωνε τὴν ζωὴν της, τὴν

πίστιν της, τὴν ὑπερηφάνειάν της, διότι ἄνευ τούτου ἡ ἰδία αὐτῆς ὑπαρξίς θὰ καθίστατο ἀφώρτητον μαρτύριον.

Ἴδου τί ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ τὸ προησθάνετο καὶ τοσαύτην πεποίθησιν περὶ τούτου εἶχεν, ὥστε οὐδὲως ἐπροσπάθει, λογικώτερον σκεπτομένη, νὰ πολεμήσῃ τὴν πεποίθησίν της ταύτην. Τὴν ἀτελεύτητον ἐκείνην νύκτα τὴν διήλθε κλαίουσα πικρῶς. Ἡ ἐπαύριον ὅμως τὴν εὔρεν ἰσχυράν καὶ καρτερικὴν εἰς τὸ εἰμαρμένον. Κατηθύνηθης τὸ δωμάτιον τοῦ συζύγου της καὶ χωρὶς νὰ τὸν κάμῃ κοινῶν τῶν ἀναξίων ὑπαινεγμῶν τῆς κυρίως de Glèves, κατῶρθωσε διὰ τῶν γλυκυτέρων καὶ τῶν τρυφερωτέρων λόγων νὰ τὸν πείσῃ νὰ δοκιμάσῃ καὶ μίαν ἔτι φορὰν τὴν προβαλλομένην θεραπείαν.

Ἡ Ἰωάννα ἐνίκησεν, ὁ Ῥοβέρτος ἐδέχθη.

Ὁ ἰατρὸς Ῥίχτερ ἐφθασεν ἀκριβῶς τὴν ὀρθοθεῖσαν ὥραν. Ἀφοῦ ἐπὶ ἰκάνον ἐξήτασε τὸ ὄργανον οὐ αἰ δυνάμεις εἶχον παραλύσει, εἶπε τῷ κυρίῳ de Châtillon ὅτι ἤδη ἦτο βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας.

Ἀμέσως ἤρξισε τὴν θεραπείαν, ἥτις συνίστατο εἰς τὴν ἐπίθεσιν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν σκευαίς τινός, οὕτω πως παρασκευασμένης ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν συστολὴν τῆς ἱριδος. Αἱ ἐπιθέσεις αὗται διήρκεσαν ἐννέα ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἀσθενὴς ἔμεινε κατὰ κλειστός εἰς μέρος ἐντελῶς σκοτεινόν. Ἡ δοκιμὴ αὕτη δυσπρόσπει προφανῶς τὸν κύριον de Châtillon. Ἐπίσης διὰ τὴν Ἰωάνναν αἱ ἐννέα αὗται ἡμέραι ἦσαν ὅ,τι εἰς τὸν εἰς θάνατον καταδικασμένον, ἢ ἀναβολὴ τῆς ποινῆς του· ἐπὶ ἐννέα ἔτι ἡμέρας θὰ ἔζη ἀγαπωμένη. Ἀλλοίμονον! ὅπως ἐκείνος οὕτω καὶ αὕτη ἐγνώρισε τὰς θρασύνους τῆς τοιαύτης καταστάσεως. Ἡ ὑπερτάτη ὥρα τῆς καταστροφῆς ἤγγιζεν εἰς τὸ τέλος της· πᾶσα κίνησις τοῦ ὠροδείκτου ἐπανελάμβανε τὴν ἀπαισίαν καταδίχην, τὴν ἐσπάραττε καὶ τῇ ἄφρινεν πόνον ὀδυνηρόν.

Ἡ παραδεχθεῖσα ἀναβολὴ ὡς παρηγορία ὑπῆρξε δι' αὐτὴν μίαν ὀλόκληρον ἀγωνία. Ματαίως ὁ Ῥοβέρτος τῇ ἐπανελάμβανε καθημερινῶς ὅτι καὶ ἡ ἀπόπειρα αὕτη θὰ ἦτο ὅπως ὅλα αἱ ἄλλα· ὅτι τυφλὸς τὴν ἐπῆρε καὶ τυφλὸς θὰ τὴν ἄφρινεν. Αὕτη οὐδὲ στιγμὴν ἐδίστασε περὶ τῆς ἐπιτυχίας, στηριζομένη εἰς τὴν πεποίθησιν ὅτι εὐτυχία τοιαύτη ἀδύνατον ἦτο ἐπὶ πολὺ νὰ διαρκέσῃ.

Τὴν ἐνάτην ἡμέραν ὁ ἰατρὸς ἀφίχθη ὀλίγον τι πρὸ τῆς ὥρας, ὥστε εὔρε τὴν κυρίαν de Châtillon εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἐκείνη δὲ μὴ περιμένουσα αὐτὸν νὰ φθάσῃ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, εἶχε δώσει ἐλευθέρην δίοδον εἰς τὰ δάκρυά της. Ἡ ἀπίσιος στιγμὴ ἐπλησίαζεν. Ὁ Ἀμερικανὸς ἐπιστήσας περισσότερον τοῦ συνήθους τὴν προσοχὴν του, παρετήρησε τὴν καταπλη-

κτικὴν ἀλλοίωσιν ἣν ἡ νέα γυνὴ ὑπέστη ἐκ τῆς λύπης· καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἐντελῶς ἠπατήθη περὶ τῶν αἰτίων τοῦ ψυχικοῦ αὐτῆς ἄλγους, οὐτινος ἐγένετο χωρὶς καὶ νὰ τὸ ἐννοήσῃ ὁ κυριώτατος αἴτιος.

— Βλέπω, κυρία μου, τῇ λέγει μειδιῶν, ὅτι δὲν κατῶρθωσα νὰ σὰς ἐμπνεύσω τὴν πεποίθησίν μου περὶ τῆς θεραπείας τοῦ κυρίου de Châtillon. Εὐτυχῶς ἡ στιγμὴ ἐφθασε, καθ' ἣν θὰ σὰς ἀποδείξω τοῦτο καλλίτερον ἢ μὲ διαβεβαιώσεις. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων στιγμῶν, ὁ σύζυγός σας, κυρία μου, θὰ σὰς ἴδῃ τόσον καθαρὰ, τόσον εὐδιάκριτα, ὅσον ἐγὼ ὁ ἴδιος σὰς βλέπω.

Εἰς τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην τὴν ζέουσαν λίαν ἐπωδύνως τὴν πληγὴν της, ἡ Ἰωάννα ἐξέβαλλε κραυγὴν· οἱ λυγμοὶ της ἐδιπλασιάσθησαν καὶ ἠναγκάσθη νὰ τοὺς καταπνίξῃ διὰ τοῦ μανδηλίου της.

— Συγγνώμην, κυρία μου, ἐπανελάθε κατατεθορυθημένους ὁ ἰατρὸς, σὰς διαβεβαίω ὅτι δὲν ἐνοῶ . . .

— Μετ' ὀλίγον θὰ ἐννοήσετε, κύριέ μου, ἀνεκραζὴν ἢ νέα γυνὴ! ἀγαπῶ περιπαθῶς τὸν σύζυγόν μου· μέγρι τῆς στιγμῆς ταύτης τὸ αἶσθημα τοῦτο ἦτο ἀμοιβαῖον· ἤδη παρατηρήσατέ με κατὰ πρόσωπον, ἰατρὲ, καὶ εἰπέτε μοι ἂν ὁ κύριος de Châtillon μὲ ἴδῃ καθαρῶς καὶ ἐναργῶς ὅπως ὑμεῖς μὲ βλέπετε, εἰπέτε μοι ἂν θὰ τῷ ἦνε εἰσέτι δυνατὸν νὰ μ' ἀγαπήσῃ;

Ὁ Ἀμερικανὸς ἔρριψε χαμαὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπήνησε ψελλιζών:

— Πεισθῆτε, κυρία μου, ὅτι ἂν ὑπόπτειον, ἂν ἐγνώριζον . . .

— Ἐὰν ἐγνώριζατε! Ἄ! τοῦτο εἶναι ὕβρις, ἰατρὲ, ἀνεφώνησεν ἡ Ἰωάννα ἀγανακτισμένη. Ὅτε ἐζήτησα τὴν βοήθειάν σας διὰ τὸν κύριον de Châtillon, σὰς ὡμολόγησα ὅτι θὰ σὰς χρεώσῃ καὶ τὴν ζωὴν μου αὐτὴν ἂν ἐπιτυχῆνατε τὴν θεραπείαν του· σήμερον δὲ μάθετέ το καλῶς, ὅτι προκειμένου νὰ θυσιάσω τὰς ἡμέρας αἵτινες μοι ἐναπομένουσιν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, διὰ τῆς θυσίας τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς μου εἰς τὸν ἄλλον, δὲν θὰ ἐδίσταζα νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας σας καὶ νὰ σὰς ἐξορκίσω εἰς ὅ,τι ἀγαπητὸν ἔχετε, νὰ τὸν θεραπεύσετε, ἰατρὲ, νὰ τὸν θεραπεύσετε.

Ὁ ἰατρὸς συνεκινήθη σφόδρα καὶ προσεπάθησε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Μετ' ὀλίγον ὑπέκων εἰς στιγμιαίαν ἐμπνευσιν, ὤρμησεν εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον καὶ ἐπανελθὼν ἔφερον εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ λίκνον ἐφ' οὗ ἐκοιμάτο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἰωάννας. Μετὰ τοῦτο ἐξῆλθε καὶ πάλιν.

Στιγμὰς τινὰς κατόπιν ἀνεφάνη κρατῶν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν κύριον de Châtillon, οὐτινος οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκαλύπτοντο δι' ἐνὸς ἐπιδέσμου. Τὸν

ἠδῆγησεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης, τὸν ἐτοποθέτησε κατέναντι ἐνὸς παραθύρου καὶ διὰ μιᾶς ἀποτόμου κινήσεως ἀφῆρσε τὸ μαυρὸν ἄλκιον.

Ἡ στιγμή αὕτη δὲν περιγράφεται ἤτο στιγμή μὴ ἀγωνιώδης διὰ τὰ τρία πρόσωπα. Ὁ Ῥοβέρτος ἐκθαμβὸς καὶ κλονιζόμενος παρετήρησε τὸ λίκνον·

— Κόρη μου! ἀνεφώνησε μετὰ παρφορᾶς· πρὶν ἢ ἀποθάνω θὰ θαυμάσω τὸ πρόσωπον τῆς κόρης μου. Ἄλλ' ἢ Ἰωάννα, ποῦ εἶναι ἡ Ἰωάννα; προσέθεσε ἀγωνιώως.

Εἰς γογγυσμὸς ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησις. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ γονατισμένη ὄπισθεν τοῦ ὑποδειχθέντος μέρους παρὰ τοῦ ἱατροῦ, ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπόν της διὰ τῶν δύο αὐτῆς χειρῶν.

— Καὶ σέ, Ἰωάννα μου ἀγαπητή, καὶ σέ θὰ ἴδω, τῇ ἔλεγεν ὁ Ῥοβέρτος κλίνων πρὸς αὐτήν.

— Ὅχι, Ῥοβέρτε, ὄχι μὴ βλέπης, σέ ἐξορκίζω· ἀλλὰ δὲν σέ ἠπάτησα, σοὶ τὸ εἶπον, σέ προδιέθεσα· εἶμαι ἄσχημος...

— Ἄσχημος! ἔλα δά! ἐφώνησεν ὁ νέος ἀνήρ· εἶναι δυνατὸν ἡ μήτηρ τοῦ τέκνου μου νὰ ἦνε δι' ἐμὲ ἄσχημος!

Καὶ συγχρόνως ὁ Ῥοβέρτος de Châtillon ἀπομακρύνων τὰς χεῖρας τῆς γυναικὸς του, ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν της διὰ φιλημάτων, ὁ ἱατρὸς δὲ ἠπέλασσε θορυβωδῶς τὴν μύτην του, ἵνα σωμαστῆσιν τὴν ὄρμην ἐνὸς δακρύου ὑπερ ἧθειεν ἐνοχοποιήσῃ τὴν ἀπάθειαν ἐνὸς Yankee.¹

(Illustration).

K* Σ. Δ.

ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟΥ

«ΑΥΡΗΛΙΑΣ»

Ἐν τῶν περιεργωτέρων καὶ μεστῶν περιπετειῶν δι' αεροστάτου ταξειδίων τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολιορκίας τῶν Παρισίων γενομένων, εἶναι ἀναντιρρήτως τὸ τῶν κκ. Ῥολιὲ καὶ Βεζιέ.

Ἦτο τοῦτο τὸ πρῶτον ταξειδίον τῶν δύο ἀεροπόρων. Το ταχυδρομικὸν αεροστάτον *Πόλις Αὐρηλία*, ἐφ' οὗ ἐπέβησαν, ἀνυψώθη ἐκ Παρισίων τὴν 24 Νοεμβρίου 1870 κατὰ τὴν ἐνδεκάτην καὶ 40 λ. τῆς ἑσπέρας. Μετὰ δεκατετράωρον ἀεροπορίαν, ἐρίφθησαν, ὑπὸ σφοδροῦ παρασυρθέντες βέβηκος, ἐπὶ τοῦ ὄρους Λιδ τῆς Νορβηγίας, εἰς 350 χιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Χριστιανίας, καὶ 1650 χιλιομέτρα μακρὰν τῆς πολιορκουμένης μεγαλοπόλεως, διατρέξαντες τὸ μέγα τοῦτο διάστημα μετὰ ταχύτητος 112 χιλιομέτρων τὴν ὥραν.

Ἡ κατωτέρω ἀφήγησις τῶν κατὰ τὸ ταξειδίον ἐκεῖνο, ὑπερ δικαίως δύναται νὰ συγκαταλεχθῇ μετὰ τῶν δραματικωτέρων ἐξ ὧν ἀναφέρει ἡ ἱστορία τῶν ἀεροναυτῶν, κατηρτίσθη

1. Ἐπώνυμον τῶν βορείων Ἀμερικανῶν διδόμενον σκωπτικῶς παρὰ τῶν Ἀγγλων, ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν οἱ κόκλω τῶν μερῶν ἐκείνων μαθροῖ τε καὶ αὐτόχθονες προφέρουσι τὴν ἀγγλικὴν λέξιν English ("Ἄγγλος"). Σ. Μ.

ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν, ἃς ἐχορήγησεν ἡμῖν ὁ κ. Παῦλος Ῥολιέ, ὁ ἕτερος τῶν ἀεροπόρων.

Πολυάριθμοι θεαταὶ παρευρίσκοντο κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 24 Νοεμβρίου ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Ἀρκτου, ὁπόθεν ἐμελλε ν' ἀνυψωθῆ τὸ αεροστάτον. Ἡ *Πόλις Αὐρηλία* ἐπληρώθη ὑπὸ τὸ φῶς τῶν φανῶν. Ὁ οὐρανὸς ἦν ζοφερὸς, σφοδρὸς δὲ ἄνεμος ἔπνευεν. Ὁ κ. Παῦλος Ῥολιέ ἐπέβη μετὰ τοῦ συνοδοιπόρου αὐτοῦ τῆς λέμβου, εἰς τὴν προσηρτήθησαν οἱ ταχυδρομικοὶ σάκκοι, καὶ ἐν ἧ ἐτέθη κλωθὸς περιέχων ἐξ ἀγγελιαφόρους περιστεράς. Οἱ πάντες ἦσαν σιωπηλοὶ καὶ μετ' ἀγωνίας ἀνέμενον τὴν στιγμήν τῆς ἀναχωρήσεως. Ἀφ' οὗ πρῶτον κατωρθώθη ἡ ἰσορροπία τῆς λέμβου, τὸ αεροστάτον ἀνυψώθη καὶ ἐξηφανίσθη ἐν τῇ σκοτεινῇ ἀτμοσφαίρᾳ.

Οἱ δύο ἀεροπόροι φθάνουσιν εἰς ὕψος 2700 μέτρων, ὁπόθεν βλέπουσιν τὴν πόλιν τῶν Παρισίων, ἀφ' ἧς θαυμάσιον ἀπομακρύνονται· ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰ κατώτατα βάθη τοῦ ἀέρος διακρίνουσι πόλεις καὶ χωρία ἐκ τῶν φώτων αὐτῶν. Ὁ ἀήρ πληροῦται πυκνῶν ἀτμῶν, οἱ δ' ἀεροναῦται οὐχὶ ἄνευ συγκινήσεώς τινος περιμένουσι τὴν ἀνατολὴν τῆς ἡοῦς. Τέλος ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, τὰ κατώτατα νέφη προσκτώνται διαφάνειάν τινα καὶ κατὰ μικρὸν διαλύονται.

Ὁ κ. Ῥολιέ παρατηρεῖ τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς καὶ διακρίνει λευκὰ τινα σημεῖα, ἅτινα φαίνονται κινούμενα. Ἀρπάζει τὰς διόπτρας αὐτοῦ, ῥίγος δὲ τὸν καταλαμβάνει, ἅμα ἐννοήσαντα ὅτι τὰ κινητὰ ἐκεῖνα σημεῖα εἶναι ὁ ἀφρὸς τῶν κυμάτων καθ' ὅλον τὸν ὀρίζοντα μόνον θάλασσα φαίνεται. Ὁ ἄνεμος παρέσυρε τὸ αεροστάτον μέχρι τῶν μέσων τῆς βορείου θαλάσσης.

Μετὰ μακρὰς ὥρας ἀγωνίας πλοῖά τινα ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὠκεανοῦ. Μάτην ὁ κ. Ῥολιέ ἐπλησίασε καταβιβάσας τὸ αεροστάτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ μάτην ἐπικαλούμενος διὰ κραυγῶν βοήθειαν ἐκρέμασεν ἐκ τοῦ αεροστάτου σχοινίον. Ἐν πλοῖον μάλιστα ἤρχισε νὰ κανονοβολῇ ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ ὅπως ἐπιτύχῃ καὶ ῥίψῃ τὸ αεροστάτον τὸ πλοῖον ἐκεῖνο ἐπυροβόλησε προσέτι καὶ πρὸς χαιρετισμὸν τῶν δύο ἀεροπόρων, προσπαθοῦν οὕτω νὰ ἐγκαρδιώσῃ αὐτοὺς καὶ τοῖς ἀναγγείλῃ ὅτι ἄγνωστοι φίλοι θέλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν τὸ αεροστάτον ὅμως, παρασυρόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἀπεμακρύνθη μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ πᾶσα ἐλπίς σωτηρίας ἐφάνη ἐξαφανισθεῖσα. Ὁ κ. Ῥολιέ καὶ ὁ συνοδοιπόρος αὐτοῦ ἠτοιμάσθησαν ν' ἀποθάνωσιν· ἔλαβον μίαν τῶν ἀγγελιαφόρων περιστερῶν καὶ προσήρτησαν εἰς τὸν πόδα αὐτῆς μικρὸν ἐπιστόλιον, γραφὸν διὰ μολυβδογραφίδος ἐπὶ τσαμαχοῦ χάρτου. Τὸ ἐπιστόλιον ἐκεῖνο διηυθύνετο πρὸς τὸν φρούραρχον